

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie**

Olsztyn, dnia 25 lipca 2011 r.

**Pan
Franciszek Andruszkiewicz
Wójt Gminy Srokowo**

LOL-4101-06-01/2011; P/11/148

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Urzędzie Gminy w Srokowie (dalej: „Urząd” lub „Gmina”) kontrolę, którą objęto realizację przez Gminę zadań inwestycyjnych w zakresie infrastruktury wodno-ściekowej w latach 2007-2011 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 22 czerwca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia realizację procesu inwestycyjnego prowadzonego przez Gminę w badanym okresie, dotyczącego infrastruktury wodno-ściekowej. Podstawą tej oceny było:

- nienależyte przygotowanie do realizacji w 2010 r. trzech sieci kanalizacyjnych, a także dokonanie wyboru wykonawcy zamówienia polegającego na budowie przyłączy energetycznych niezgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych² (zwanej dalej „ustawą o zamówieniach publicznych”),
- dokonanie zmiany postanowień umowy z 7 kwietnia 2010 r. dotyczącej realizacji czterech zadań inwestycyjnych o wartości 4.309,6 tys. zł z naruszeniem art. 144 ust. 1 ww. ustawy,
- nielegalne prowadzenie w 2007 r. robót budowlanych dotyczących czterech sieci wodociągowo-kanalizacyjnych o wartości 202,8 tys. zł, tj. bez pozwolenia na budowę

---

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

wymaganego art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane³ (zwanej dalej „prawem budowlanym”),

- nieterminowe wywiązanie się z obowiązku założenia ksiąg obiektów budowlanych dla 20 wybudowanych przepompowni ścieków.

Pozytywnie natomiast oceniono uzyskanie przez Gminę zakładanych efektów rzeczowych zrealizowanych inwestycji wodociągowo-kanalizacyjnych. W badanym okresie zwiększyła się bowiem długość tych sieci, w tym:

- wodociągowych o 6,1 km (do 101,6 km), dzięki czemu wzrosła liczba mieszkańców korzystających ze zbiorowego zaopatrzenia w wodę do poziomu 99,1%,
- kanalizacyjnych o 26,5 km (do 48,3 km), a liczba mieszkańców Gminy korzystających z tej sieci wzrosła do 74,9 %.

W latach 2007-2011 (I półrocze), na podstawie uchwalanego corocznie przez Radę Gminy planu wydatków, Gmina realizowała dziewięć zadań inwestycyjnych w zakresie budowy sieci wodociągowo-kanalizacyjnych, ponosząc w tym okresie wydatki na ten cel w łącznej kwocie 5.019,4 tys. zł. Badaniem kontrolnym objęto osiem zakończonych zadań inwestycyjnych, na które wydatkowano łącznie 5.014,2 tys. zł, tj.: dwie sieci wodociągowe za kwotę 437,3 tys. zł oraz sześć kanalizacyjnych za 4.576,9 tys. zł. Cztery z nich o wartości 4.811,4 tys. zł, zrealizowano w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, w którym założono ich dofinansowanie w wysokości 2.645,5 tys. zł oraz pożyczki w kwocie 1.600,0 tys. zł uzyskanej z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

W ocenie NIK, Urząd nie był należycie przygotowany do realizacji trzech zadań inwestycyjnych obejmujących wybudowanie sieci kanalizacyjnych (w miejscowości Leśniewo, Kaczory, Pieczarki, Kossakowo, Jegławki i Srokowo). Przystępując do budowy tych sieci, nie posiadano bowiem kompletnej dokumentacji projektowej tych zadań, która nie zawierała istotnego dla funkcjonowania ww. sieci elementu, tj. projektu przyłączy energetycznych do 20 przepompowni ścieków. Wykonanie projektu tych przyłączy zlecono dopiero w 2010 r. za kwotę 28,1 tys. zł, tj. po podpisaniu umowy na budowę tych sieci.

Nieprawidłowości ujawniono także na etapie wykonywania ww. sieci, które polegały głównie na nieprzestrzeganiu wymogów ustawy o zamówieniach publicznych. I tak:

---

³ Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.

- na podstawie zawartych aneksów dokonano istotnej zmiany postanowień umowy z dnia z 7 kwietnia 2010 r. o wartości 4.309,6 tys. zł. Przesunięto bowiem o 3 miesiące, określony w niej termin zakończenia robót budowlanych. Zmiany tej dokonano jednak z naruszeniem art. 144 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych, ponieważ możliwości wprowadzenia zmiany terminu realizacji zamówienia nie przewidziano w ogłoszeniu o zamówieniu lub specyfikacji istotnych warunków zamówienia. W uzasadnieniu ww. aneksów, jako przyczynę zmiany terminu zakończenia robót, wskazano m.in. brak zgody rolników na wykonanie do końca sierpnia 2010 r. robót budowlanych na polach, z uwagi na prace żniwne. Ustalono, że dotyczyło to jednak 10,8% planowanej długości sieci. W ocenie NIK wpływ na wydłużenie terminu zakończenia robót budowlanych (o 92 dni) miało opóźnienie w rozpoczęciu robót budowlanych wynoszące od 40 do 56 dni.

Zauważyć należy, iż w toku kontroli NIK Pan Wójt, uwzględniając treść art. 144 art. 2 ustawy o zamówieniach publicznych, stanowiącego, że zmiana umowy dokonana z naruszeniem ust. 1 tego artykułu, podlega unieważnieniu, naliczył wykonawcy karę umowną na kwotę 396,5 tys. zł, za trzymiesięczną zwłokę w zakończeniu robót budowlanych.

- zamówienia na wykonanie przyłączy energetycznych do 20 przepompowni ścieków, za kwotę 311,0 tys. zł, udzielono w trybie z wolnej ręki w listopadzie 2010 r., powołując się na art. 67 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy prawo zamówień publicznych. Zdaniem NIK, nie zostały jednak spełnione przesłanki wskazane w tym przepisie warunkujące zastosowanie tego trybu. Potrzeba wykonania tych przyłączy, znana była bowiem już na etapie przygotowania dokumentacji projektowej sieci. Z informacji uzyskanych z zakładu energetycznego⁴ wynika, iż koszt budowy tych przyłączy przez ten zakład (wg taryfy zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki) wyniósłby 100,5 tys. zł, tj. o 239,0 tys. zł mniej niż wydatkowano.

Kontrola NIK wykazała, że w 2007 r. Gmina nielegalnie wykonywała roboty budowlane dotyczące czterech sieci wodno-kanalizacyjnych, nie posiadając pozwolenia na budowę, o którym mowa w art. 28 ust. 1 prawa budowlanego. Ponadto inwestycje te, na które wydatkowano 202,8 tys. zł, nie zostały przyjęte na stan środków trwałych Gminy w terminie

---

⁴ Energa Operator S.A. Oddział w Olsztynie Rejon Dystrybucji w Kętrzynie

wynikającym z art. 16d ust. 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych⁵. Dotyczyło to następujących inwestycji:

- kanalizacji sanitarnej (o długości 1.297 mb) przy ul. Ogrodowej w Srokowie, którą wybudowano w okresie marzec-grudzień 2007 r.⁶,
- kanalizacji sanitarnej (1.215 mb) w Leśnym Rowie oraz wodociągu Młynowo-Solanka (1.964 mb) i kanalizacji w Młynowie (292 mb), wybudowanych w od września do grudnia 2007 r.

Z opóźnieniem wywiązano się także z określonego w art. 64 ust. 1 prawa budowlanego obowiązku założenia książek obiektu budowlanego dla 20 wybudowanych przepompowni ścieków usytuowanych na trzech odcinkach sieci kanalizacyjnych, które oddane zostały do użytku w grudniu 2010 r. Dopiero bowiem w toku kontroli NIK wywiązano się z tego obowiązku.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Wykonywanie robót budowlanych, wymagających decyzji o pozwoleniu na budowę, wyłącznie po jej uzyskaniu.
2. Ujęcie w ewidencji księgowej środków trwałych, infrastruktury wodno-ściekowej wybudowanej w 2007 r., o wartości 202,8 tys. zł.
3. Zapewnienie udzielania zamówień publicznych dotyczących robót budowlanych zgodnie z wymogami ustawy o zamówieniach publicznych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków lub o podjętych działaniach w celu realizacji wniosków, bądź o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

---

⁵ Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654

⁶ Gmina posiadała na budowę tej sieci pozwolenie na budowę z dnia 05.11.2007 r. i zawiadomiła organ nadzoru budowlanego o planowanym na dzień 14.12.2007 r. terminie rozpoczęcia robót budowlanych

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania uchwały właściwej komisji NIK w sprawie ich rozstrzygnięcia.

Z poważaniem